

DECIZIE

19 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecător
judecători

Valentina Clevadi
Maria Ghervas, Iurie Bejenaru
Tamara Chișca-Doneva, Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Tarpan Aliona, în cadrul procesului de insolabilitate la cererea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni privind intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea Comercială „Rostitrac” Societate cu Răspundere Limitată,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului Societății Comerciale „Rostitrac” Societate cu Răspundere Limitată, Țurcanu Alexei, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului,

c o n s t a t ă :

La 22 ianuarie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Briceni s-a adresat în instanța de judecată cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de SC „Rostitrac” SRL.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, iar în calitate de administrator provizoriu a fost numit administratorul autorizat, Țurcanu Alexei.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 17 martie 2016 s-a constatat insolabilitatea debitorului SC „Rostitrac” SRL și s-a desemnat administratorul autorizat Țurcanu Alexei în calitate de administrator al procesului de insolabilitate.

Pa parcursul derulării procesului de insolabilitate, la 07 octombrie 2016, administratorul autorizat Țurcanu Alexei a depus cerere în temeiul art. 248 al Legii insolabilității, prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, și anume, a fondatorilor debitorului SRL „Rostitrac” - Strașnîi Nicolae, Tarpan Eduard și Tarpan Aliona, cu încasarea în mod solidar a datoriei de 345 000 lei.

În motivarea cererii, administratorul autorizat Țurcanu Alexei, a indicat că în cadrul procedurii de insolvență a SRL „Rostitrac” a fost stabilit că starea de insolvență a întreprinderii s-a creat în ianuarie 2014, ca rezultat al supraîndatorării, când debitorul nu a mai putut plăti impozitele în buget.

Respectiv, susține că, în termen de 30 de zile urma să se depună cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență, ceea ce nu s-a făcut.

Astfel, indică că, debitorul a încălcat prevederile art. 8 alin. (2) lit. c), d), f), h) Cod Fiscal, prin neținerea evidenței contabile conform formei și modului stabilit de legislație, prin lipsa totală a evidenței contabile, diminuarea impozitului pe venit din activitatea de antreprenariat pentru anii 2012-2013 în suma totală de 9077 lei, diminuarea taxei pentru amenajarea teritoriului în mărime de 1020 lei, precum și alte încălcări ale legislației fiscale.

Încălcările menționate au fost constatate în rezultatul controlului fiscal efectuat și sunt reflectate în Actul de control fiscal nr. 5-672461 din 06 noiembrie 2015.

Potrivit Registrului de stat al transporturilor, după SRL „Rostitrac” sunt înregistrate următoarele unități de transport: Volkswagen Tranpo, nr. de înmatriculare BR AS 893; Iveco 85E15, nr. de înmatriculare BR AN 791.

În realitate aceste bunuri nu au fost găsite, deși au fost anunțate în căutare. Totodată, în actele preluate de administratorul insolvenței a fost găsit procesul-verbal nr. 2 al adunării generale a asociaților SRL „Rostitrac” din 20 decembrie 2010, potrivit căruia s-a hotărât de a transmite în folosință temporară lui Emerhanov Alexandr pe termen de 20 de ani autocamionul marca Volkswagen Tranpo, caroseria WV1ZZZ70ZXH140060 anul producerii 1999, nr. de înmatriculare BR AS 893.

A mai indicat că, la 21 decembrie 2010 SRL „Rostitrac”, în persoana administratorului Tarpan Aliona, a încheiat cu Emerhanov Alexandr un contract de comodat al automobilului menționat, care a fost autentificat notarial.

În rezultat, consideră că se constată o gestionare frauduloasă a bunurilor debitorului. Debitorul formal are în proprietate 2 unități de transport, dar în realitate ele nu sunt. Ulterior, s-a creat starea de incapacitate de plată și imposibilitatea onorării obligațiilor fiscale.

La 09 decembrie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Briceni a întocmit procesul-verbal de contravenție nr. MF 088993, în baza căruia administratorul SRL „Rostitrac”, Tarpan Aliona a fost sancționată cu amendă în mărime de 50 unități convenționale pentru contravenția prevăzută de art. 288 Cod contravențional, și anume că, debitorul SRL „Rostitrac” a admis la data de 26.03.2015 restanță la Bugetul Public Național în mărime de 77 704, 47 lei și fiind notificat, nu a depus cerere de insolvență conform art. 12-14 al Legii insolvenței.

Continuarea activității economice și comiterea altor încălcări a avut ca consecință majorarea datoriilor de la 77 704,47 lei la situația din 26 martie 2015, până la 345 517 lei la situația din 09 iunie 2016.

Potrivit informației de la Camera Înregistrării de Stat, debitorul are capitalul social în mărime de 5400 lei, care aparține la trei asociați: Strașnii Nicolae - 1836,00 lei sau 34 %; Tarpan Eduard - 1782,00 lei sau 33 %; Tarpan Aliona - 1782,00 lei sau 33 %. Administrator este Tarpan Aliona.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor la situația din 09 iunie 2016 sunt validate creanțe de rangul III - 159 827 lei, creanțe de rangul VI - 185 690 lei, total creanțe - 345 517 lei.

Acțiunile asociaților debitorului Strașnii Nicolae, Tarpan Eduard, precum și a administratorului/asociațului Tarpan Aliona, exprimate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență, ținerea unei contabilități fictive sau contrare legii, gestionarea frauduloasă a bunurilor, continuarea activității ce a dus la majorarea datoriilor, au adus societatea comercială la starea de insolvență, urmând astfel să suporte datoriile debitorului SRL „Rostitrac” în mărime de 345 000 lei.

La 22 iunie 2016 creditorul IFS Briceni a adresat administratorului procesului de insolvență o cerere prin care a solicitat depunerea în instanța de insolvență a cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

În drept, își întemeiază cererea pe dispozițiile art. 5, 14, 15, 247-248 din Legea insolvenței.

Solicită administratorul autorizat al SRL „Rostitrac” Țurcanu Alexei, încasarea în mod solidar din contul asociaților Strașnii Nicolai, Tarpan Eduard și administratorului Tarpan Aliona în beneficiul SRL „Rostitrac” în proces de insolvență, datoria debitorului insolvent în mărime de 345 000 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017 s-a admis parțial cererea lichidatorului SRL „Rostitrac” Țurcanu Alexei privind atragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere a debitorului, fiind încasat de la Tarpan Aliona suma de 262 533 lei în fondul stingerii creanțelor creditorilor și taxa de stat în beneficiul statului de 7876 lei. În rest, cererea a fost respinsă.

La 02 iunie 2017, Tarpan Aliona a declarat recurs, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, cu admiterea acestuia, casarea hotărârii și restituirea cauzei la rejudecare.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârea contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenta a invocat că, evidența contabilă și depunerea dărilor de seamă în cadrul societății gestionate nu intrau în obligațiile de serviciu ale administratorului, dar au fost executate de către contabilul acestei societăți, despre care în procesul de judecată nu s-a menționat.

Prin urmare, susține că, anume neconformarea la normele de drept fiscal, omisă de către contabilitatea SRL „Rostitrac”, a și agravat considerabil situația economico-financiară a întreprinderii.

A indicat că, hotărârea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017 i-a fost expediată prin intermediul oficiului poștal la data de 07 aprilie 2017, însă la acel moment nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, revenind în țară la 20 mai 2017.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și a respinge recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Conform art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Prin prisma art. 8 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării.

După cum rezultă din materialele pricinii, prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017 s-a admis parțial cererea lichidatorului SRL „Rostitrac” Țurcanu Alexei privind atragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere a debitorului, fiind încasat de la Tarpan Aliona suma de 262 533 lei în fondul stingerii creanțelor creditorilor și taxa de stat în beneficiul statului de 7876 lei, iar în rest cererea a fost respinsă.

La fel, din materialele dosarului rezultă că, Tarpan Aliona având calitatea de asociat cu 33% cotă-parte, a fost înștiințată de către instanța de insolvabilitate despre examinarea cererii la adresa de domiciliu (f.d.23, 31).

Actele cauzei atestă că, la ședința de judecată din 02 februarie 2017, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, precum și la ședințele de judecată stabilite, Tarpan Aliona nu a fost prezentă.

Prin scrisoarea de însoțire a Curții de Apel Bălți rezultă că, copia hotărârii a fost expediată în adresa Alionei Tarpan la 07.04.2017, fiind recepționată conform avizului de recepție a scrisorii recomandate la 12.04.2017 (f.d. 64, 67).

Prin urmare, Tarpan Aliona a declarat recurs la 02 iunie 2017 împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017, cu încălcarea termenului legal de 15 zile,

prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În sensul acestei norme, este de principiu ca, declarând recurs în afara termenului legal și solicitând repunerea în termen, să fie invocate astfel de motive, care să justifice încălcarea acestui termen. Pe când, la caz, recurenta nu a prezentat nici o dovadă care să confirme că termenul de depunere a recursului a fost omis din motive întemeiate.

În acest context, Colegiul respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurente precum că la momentul expedierii hotărârii nu se afla pe teritoriul țării, or, din copia pașaportului anexat la cererea de recurs rezultă contrariul celor invocate.

Alte temeiuri confirmate prin probe ce ar motiva repunerea recursului în termen în sensul art. 116 CPC, instanței de recurs nu i-au fost prezentate.

Mai mult, fiind recepționată copia hotărârii de către un alt membru al familiei, prin prisma art. 105 alin. (6) CPC, acesta avea obligația să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

La caz, sunt relevante și dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care stipulează participanții la procesul de insolvență, iar alin. (2) prescrie că, organele și persoanele stabilite la alin. (1) trebuie să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute în prezenta lege, realizarea în condițiile legii a drepturilor și a obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

Din prevederile enunțate, instanța de recurs menționează că, Tarpan Aliona, având calitatea de administrator/asociat cu 33% cotă-parte, este participant la procesul de insolvență și urma să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute de Legea insolvenței.

Astfel, recurenta Tarpan Aliona, prin lege a fost obligată să respecte termenul legal de contestare a hotărârii prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței.

Colegiul conchide însă că, recurenta a omis termenul de atac a hotărârii judecătorești, iar examinarea unui astfel de recurs ar presupune verificarea unei hotărâri judecătorești rămasă irevocabilă, încălcându-se principiul securității raporturilor juridice, o astfel de soluție fiind compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a

Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (din 03 aprilie 2008), unde printre altele Curtea a notat că, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive ce nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) Legea insolvenței, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și a respinge recursul declarat împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge cererea Alionei Tarpan cu privire la repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de către Tarpan Aliona împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017 prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului Societății Comerciale „Rostitrac” Societate cu Răspundere Limitată, Țurcanu Alexei, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, în cadrul procesului de insolvență la cererea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni privind intentarea procesului de insolvență față de Societatea Comercială „Rostitrac” Societate cu Răspundere Limitată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton